

32011L0098

23.12.2011.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 343/1

DIREKTIVA 2011/98/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 13. prosinca 2011.****o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice te o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 79. stavak 2. točke (a) i (b),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽²⁾,u skladu s redovitim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Za potrebe postupne uspostave područja slobode, sigurnosti i pravde, Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđa mjere koje treba donijeti u području azila, imigracije i zaštite prava državljana trećih zemalja.
- (2) Europsko vijeće je na posebnom sastanku u Tampereu 15. i 16. listopada potvrdilo potrebu za usklađivanjem nacionalnog prava kojim se uređuju uvjeti za prihvati

boravak državljana trećih zemalja. U tom je kontekstu posebno izjavilo da Europska unija treba osigurati pravično postupanje s državljanima trećih zemalja koji zakonito borave na državnom području država članica te da bi odlučnija politika integracije trebala biti usmjerena na davanje državljanima trećih zemalja prava i obveza usporedivih s pravima i obvezama građana Unije. Europsko vijeće je, u skladu s tim, od Vijeća zatražilo da donese pravne instrumente na temelju prijedloga Komisije. Potreba za postizanjem ciljeva utvrđenih u Tampereu ponovno je potvrđena Štokholmskim programom koji je Europsko vijeće donijelo na svom sastanku 10. i 11. prosinca 2009.

- (3) Odredbe o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva koje dovode do skupnog naziva koji obuhvaća i boravišnu i radnu dozvolu u okviru jedinstvenog upravnog akta doprinijet će pojednostavnjenju i usklađivanju pravila koja su trenutno primjenljiva u državama članicama. Takvo je postupovno pojednostavnjenje već uvelo nekoliko država članica te je omogućilo učinkovitiji postupak i za migrante i za njihove poslodavce, kao i jednostavnije kontrole zakonitosti njihovog boravka i zapošljavanja.
- (4) Kako bi omogućile početni ulazak na svoje državno područje, države članice trebaju moći izdati jedinstvenu dozvolu ili vizu ako jedinstvenu dozvolu izdaju tek nakon ulaska. Države članice trebaju pravovremeno izdati takve jedinstvene dozvole ili vize.
- (5) Treba utvrditi skup pravila koja uređuju postupak ispitivanja zahtjeva za jedinstvenu dozvolu. Taj postupak treba biti učinkovit i provediv, uzimajući u obzir uobičajeno radno opterećenje uprava država članica, te transparentan i pravičan kako bi se osigurala odgovarajuća pravna sigurnost za one na koje se to odnosi.
- (6) Odredbama ove Direktive ne dovodi se u pitanje nadležnost država članica da urede primitak državljana trećih zemalja za potrebe posla, uključujući obujam primitka.

⁽¹⁾ SL C 27, 3.2.2009., str. 114.⁽²⁾ SL C 257, 9.10.2008., str. 20.⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 24. ožujka 2011. (još nije objavljeno u Službenom listu) i stajalište Vijeća na prvom čitanju od 24. studenoga 2011. (još nije objavljeno u Službenom listu). Stajalište Europskog parlamenta od 13. prosinca 2011. (još nije objavljeno u Službenom listu).

- (7) Raspoređeni državljani trećih zemalja ne bi trebali biti obuhvaćeni ovom Direktivom. To ne smije spriječiti državljane trećih zemalja koji zakonito borave i rade u državi članici i koji su raspoređeni u drugu državu članicu da nastave uživati jednaki tretman u odnosu na državljane države članice podrijetla za vrijeme njihovog raspoređivanja u pogledu onih uvjeta zapošljavanja na koje ne utječe primjena Direktiva 96/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga ⁽¹⁾.
- (8) Državljan trećih zemalja koji su stekli stalni boravak u skladu s Direktivom Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljan trećih zemalja koji imaju stalni boravak ⁽²⁾ ne bi trebali biti obuhvaćeni ovom Direktivom s obzirom na njihov povlašteni status i njihovu posebnu vrstu boravišne dozvole „osoba sa stalnim boravkom u EU-u“.
- (9) Državljan trećih zemalja koji su primljeni na državno područje države članice na sezonski rad ne bi trebali biti obuhvaćeni ovom Direktivom s obzirom na njihov privremeni status.
- (10) Obveza država članica da utvrde treba li zahtjev podnijeti državljanin treće zemlje ili njegov poslodavac ne smije dovoditi u pitanje nikakve aranžmane prema kojima obje stranke trebaju biti uključene u postupak. Države članice trebaju odlučiti treba li se zahtjev za jedinstvenu dozvolu podnijeti u odredišnoj državi članici ili iz treće zemlje. U slučajevima kada državljaninu treće zemlje nije dopušteno podnijeti zahtjev iz treće zemlje, države članice trebaju osigurati da zahtjev može podnijeti poslodavac u odredišnoj državi članici.
- (11) Odredbe ove Direktive o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva i o jedinstvenoj dozvoli ne bi se trebale odnositi na jedinstvene vize ili vize za dugi boravak.
- (12) Imenovanje nadležnog tijela na temelju ove Direktive ne smije dovoditi u pitanje ulogu i odgovornosti ostalih tijela i, prema potrebi, socijalnih partnera, u pogledu preispitivanja i donošenja odluke o zahtjevu.
- (13) Rok za donošenje odluke o zahtjevu ne smije uključivati vrijeme potrebno za priznavanje stručnih kvalifikacija ili vrijeme potrebno za izdavanje vize. Ova Direktiva ne smije dovoditi u pitanje nacionalne postupke za priznavanje diploma.
- (14) Jedinstvena dozvola treba biti sastavljena u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1030/2002 od 13. lipnja 2002. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja ⁽³⁾, što će omogućiti državama članicama unošenje dodatnih informacija, a posebno o tome je li osobi dozvoljen rad. Država članica treba navesti, *inter alia*, za potrebe bolje kontrole migracija, ne samo na jedinstvenoj dozvoli nego i na svim izdanim boravišnim dozvolama, informacije koje se odnose na dopuštenje za rad, bez obzira na vrstu dozvole ili pravo boravka na temelju kojega je državljanin treće zemlje primljen na državno područje i na temelju kojega mu je dan pristup tržištu rada te države članice.
- (15) Odredbe ove Direktive o boravišnim dozvolama za potrebe koje se ne odnose na rad trebaju se primjenjivati samo na oblik takvih dozvola i ne smiju dovoditi u pitanje pravila Unije i nacionalna pravila o postupcima primitka, te na postupke za izdavanje takvih dozvola.
- (16) Odredbe ove Direktive o jedinstvenoj dozvoli i o boravišnoj dozvoli izdanoj za potrebe koje se ne odnose na posao ne smiju sprečavati države članice da izdaju dodatni dokument kako bi se mogle dati preciznije informacije o radnom odnosu za koji format boravišne dozvole ne ostavlja dovoljno prostora. Takav dokument može služiti sprečavanju iskorištavanja državljan trećih zemalja i borbi protiv nezakonitog zapošljavanja, no ne bi trebao biti obavezan za države članice niti služiti kao zamjena za radnu dozvolu pri čemu bi se ugrozio koncept jedinstvene dozvole. Tehničke mogućnosti dane člankom 4. Uredbe (EZ) br. 1030/2002 i točkom (a)16. njezinog Priloga mogu se koristiti i za pohranjivanje takvih informacija u elektroničkom formatu.
- (17) Uvjeti i kriteriji na temelju kojih se zahtjev za izdavanje, izmjenu ili obnovu jedinstvene dozvole može odbiti, ili na temelju kojih se jedinstvena dozvola može povući, trebaju biti objektivni i utvrđeni u nacionalnom pravu, uključujući obvezu poštovanja načela povlaštenosti Unije, a posebno u odgovarajućim odredbama Akata o pristupanju iz 2003. i 2005. Odluke o odbijanju i povlačenju trebaju se valjano obrazložiti.
- (18) Državljan trećih zemalja koji posjeduju valjanu putnu ispravu i jedinstvenu dozvolu izdanu od strane države članice koja u potpunosti primjenjuje schengensku pravnu stečevinu, trebali bi moći ući i slobodno se kretati na državnom području država članica koje u potpunosti primjenjuju schengensku pravnu stečevinu, tijekom razdoblja od najviše tri mjeseca u skladu s

⁽¹⁾ SL L 18, 21.1.1997., str. 1.

⁽²⁾ SL L 16, 23.1.2004., str. 44.

⁽³⁾ SL L 157, 15.6.2002., str. 1.

Uredbom (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o uspostavi Zakonika Zajednice o pravilima koja uređuju kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama)⁽¹⁾ i člankom 21. Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. između vlada Ekonomske unije država Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama⁽²⁾ (Schengenska konvencija).

(19) U nedostatku horizontalnog zakonodavstva Unije, prava državljana trećih zemalja razlikuju se ovisno o državi članici u kojoj rade i o njihovom državljanstvu. S ciljem daljnjeg razvoja usklađene imigracijske politike i smanjenja razlike u pravima između građana Unije i državljana trećih zemalja koji zakonito rade u državi članici i nadopunjavanja postojeće imigracijske pravne stečevine, treba utvrditi skup prava kako bi se posebno odredila područja u kojima se osigurava jednaki tretman između državljana države članice i državljana trećih zemalja koji još uvijek nisu dobili stalni boravak. Svrha je takvih odredbi utvrditi najmanje uvjete unutar Unije kojima se potvrđuje da takvi državljani trećih zemalja doprinose gospodarstvu Unije svojim radom i plaćanjem poreza i koji služe kao zaštitni mehanizam za smanjenje nepoštena konkurencije između vlastitih državljana države članice i državljana trećih zemalja koja proizlazi iz mogućeg iskorištavanja potonjih. U ovoj Direktivi treba definirati radnika iz treće zemlje, ne dovodeći u pitanje tumačenje koncepta radnog odnosa u ostalim odredbama prava Unije, kao državljanina treće zemlje koji je primljen na državno područje države članice koji zakonito boravi i kojem je u kontekstu plaćenog odnosa odobreno ondje raditi u skladu s nacionalnim pravom ili praksom.

(20) Svi državljani trećih zemalja koji zakonito borave i rade u državama članicama trebaju uživati najmanje zajednički skup prava na temelju jednakog tretmana kao i državljani njihove države članice domaćina, bez obzira na početnu svrhu ili temelj primitka. Pravo na jednaki tretman u područjima navedenim u ovoj Direktivi ne treba dati samo onim državljanima trećih zemalja koji su primljeni u državu članicu na rad, nego i onima koji su primljeni u druge svrhe i koji su dobili pristup tržištu rada te države članice u skladu s odredbama Unije ili nacionalnog prava, uključujući članove obitelji radnika iz treće zemlje koji su primljeni u državu članicu u skladu s Direktivom Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji⁽³⁾; državljane trećih zemalja koji su primljeni na državno područje države članice u skladu s Direktivom Vijeća 2004/114/EZ od 13. prosinca 2004. o uvjetima prihvata državljana trećih zemalja u svrhu studiranja, razmjene učenika, neplaćene izobrazbe ili dobrovoljnog rada⁽⁴⁾; i istraživače koji su primljeni u skladu s Direktivom Vijeća 2005/71/EZ od 12. listopada 2005. o

posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu znanstvenog istraživanja⁽⁵⁾.

(21) Pravo na jednaki tretman u navedenim područjima treba se strogo vezati za zakonsko boravište državljanina treće zemlje i dopušten pristup tržištu rada u državi članici koji su sadržani u jedinstvenoj dozvoli koja uključuje odobrenje za boravak i rad te boravišnim dozvolama izdanim u drugu svrhu koje sadrže informacije o dopuštenju za rad.

(22) Radni uvjeti iz ove Direktive trebaju obuhvaćati najmanje plaću i otpuštanje, sigurnost na radu, radno vrijeme i godišnji odmor, uzimajući u obzir kolektivne ugovore koji su na snazi.

(23) Država članica treba priznati stručne kvalifikacije koje je državljanin treće zemlje stekao u drugoj državi članici na isti način kao i kvalifikacije građana Unije te treba uzeti u obzir kvalifikacije stečene u trećoj zemlji u skladu s Direktivom 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija⁽⁶⁾. Pravo na jednaki tretman odobren radnicima iz trećih zemalja u pogledu priznavanja diploma, potvrda i ostalih stručnih kvalifikacija u skladu s odgovarajućim nacionalnim postupcima ne smiju dovoditi u pitanje nadležnost država članica za primanje takvih radnika iz trećih zemalja na svoje tržište rada.

(24) Radnici iz trećih zemalja trebaju uživati jednaki tretman u pogledu socijalne sigurnosti. Grane socijalne sigurnosti definirane su u Uredbi (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti⁽⁷⁾. Odredbe ove Direktive o jednakom tretmanu koje se odnose na socijalnu sigurnost trebaju se primjenjivati i na radnike koji su primljeni u državu članicu izravno iz treće zemlje. Međutim, ova Direktiva ne smije davati radnicima iz trećih zemalja više prava od onih koja su već predviđena postojećim pravom Unije u području socijalne sigurnosti za državljane trećih zemalja u prekograničnim slučajevima. Nadalje, ova Direktiva ne smije davati prava u odnosu na situacije koje izlaze iz područja primjene prava Unije, kao što su one koje se odnose na članove obitelji koji borave u trećoj zemlji. Ova Direktiva treba dati prava samo u odnosu na članove obitelji koji se pridruže radnicima iz trećih zemalja kako bi boravili u državi članici na temelju spajanja obitelji ili članove obitelji koji već zakonito borave u toj državi članici.

⁽¹⁾ SL L 105, 13.4.2006., str. 1.

⁽²⁾ SL L 239, 22.9.2000., str. 19.

⁽³⁾ SL L 251, 3.10.2003., str. 12.

⁽⁴⁾ SL L 375, 23.12.2004., str. 12.

⁽⁵⁾ SL L 289, 3.11.2005., str. 15.

⁽⁶⁾ SL L 255, 30.9.2005., str. 22.

⁽⁷⁾ SL L 166, 30.4.2004., str. 1.

- (25) Države članice trebaju osigurati najmanje jednaki tretman državljanima trećih zemalja koji su zaposleni ili koji su, nakon minimalnom razdoblja zaposlenja, prijavljeni kao nezaposleni. Bilo kakva ograničenja jednakog tretmana u području socijalne sigurnosti na temelju ove Direktive ne smiju dovesti u pitanje prava dana u skladu s Uredbom (EU) br. 1231/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o proširenju Uredbe (EZ) br. 883/2004 i Uredbe (EZ) br. 987/2009 na državljane trećih zemalja koji tim odredbama još nisu obuhvaćeni isključivo na temelju svog državljanstva ⁽¹⁾.
- (26) Pravo Unije ne ograničava ovlast država članica da organiziranju svoje sustave socijalne sigurnosti. U nedostatku usklađenosti na razini Unije, svaka država članica treba utvrditi uvjete na temelju kojih se odobravaju povlastice iz socijalne sigurnosti, kao i iznos takvih povlastica te razdoblje na koje se odobravaju. Međutim, prilikom korištenja takve ovlasti, države članice trebaju postupati u skladu s pravom Unije.
- (27) Jednaki tretman radnika iz trećih zemalja ne smije se primjenjivati na mjere u području strukovnog obrazovanja koje se financiraju na temelju programa socijalne pomoći.
- (28) Ovu Direktivu treba primjenjivati ne dovodeći u pitanje povoljnije odredbe sadržane u pravu Unije i primjenljivim međunarodnim instrumentima.
- (29) Države članice trebaju provoditi odredbe ove Direktive bez diskriminacije na temelju spola, rase, boje, etničkog ili socijalnog podrijetla, genetičkih karakteristika, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog mišljenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovinskog stanja, rođenja, invaliditeta, dobi ili spolnog opredjeljenja, a posebno u skladu s Direktivom Vijeća 2000/43/EZ od 29. lipnja 2000. o provođenju načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo ⁽²⁾ i Direktivom Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja ⁽³⁾.
- (30) Budući da ciljeve ove Direktive, odnosno uspostavljanje jedinstvenog postupka obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za državljane trećih zemalja za rad na državnom području države članice i zajednički skup prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici, države članice ne mogu ostvariti u dostatnoj mjeri te se stoga zbog opsega i učinaka djelovanja mogu bolje ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere, u skladu s načelom supsidijarnosti kako je određeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je određeno u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (31) Ova Direktiva poštuje temeljna prava i slijedi načela prepoznata Poveljom o temeljnim pravima Europske unije u skladu s člankom 6. stavkom 1. UEU-a.
- (32) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije o objašnjenjima od 28. rujna 2011., države članice obvezuju se, u opravdanim slučajevima, uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje dostaviti jedan ili više dokumenata kojima se objašnjava odnos između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. U pogledu ove Direktive, zakonodavac smatra da je prijenos takvih dokumenata opravdan.
- (33) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola (br. 21) o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske, koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, i ne dovodeći u pitanje članak 4. tog Protokola, te države članice ne sudjeluju u donošenju ove Direktive, nisu njome vezane niti se ona na njih primjenjuje.
- (34) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola (br. 22) o stajalištu Danske, koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive, nije njome vezana niti se ona na nju primjenjuje.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

1. Ovom Direktivom utvrđuje se:

- (a) jedinstveni postupak obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak državljanima trećih zemalja za potrebe rada na državnom području države članice kako bi se pojednostavnili postupci za njihov ulazak i omogućila kontrola njihova statusa; i
- (b) zajednički skup prava radnika iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici, bez obzira na svrhu zbog koje su na početku primljeni na državno područje te države članice, na temelju jednakog tretmana s državljanima te države članice.

2. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje ovlasti država članica o pristupu državljana trećih zemalja njihovim tržištima rada.

⁽¹⁾ SL L 344, 29.12.2010., str. 1.

⁽²⁾ SL L 180, 19.7.2000., str. 22.

⁽³⁾ SL L 303, 2.12.2000., str. 16.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „državljanin treće zemlje” znači osoba koja nije građanin Unije u smislu članka 20. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
- (b) „radnik iz treće zemlje” znači državljanin treće zemlje koji je primljen na državno područje države članice i koji zakonito boravi te mu je odobren rad u kontekstu plaćenog odnosa u toj državi članici u skladu s nacionalnim pravom ili praksom;
- (c) „jedinstvena dozvola” znači boravišna dozvola koju su izdala tijela države članice kojom se državljaninu treće zemlje omogućuje zakonit boravak na njezinom državnom području za potrebe rada;
- (d) „jedinstveni postupak obrade zahtjeva” znači svaki postupak koji, na temelju jedinstvenog zahtjeva državljanina treće zemlje ili njegovog poslodavca, za odobrenje boravka i rada na državnom području države članice, dovodi do odluke o tom zahtjevu za jedinstvenu dozvolu.

Članak 3.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na:

- (a) državljane trećih zemalja koji podnose zahtjev za boravak u trećoj zemlji članici za potrebe rada;
- (b) državljane trećih zemalja koji su primljeni u državu članicu za potrebe koje se ne odnose na rad u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom kojima je dopušten rad i koji imaju boravišnu dozvolu u skladu s Uredom (EZ) br. 1030/2002; i
- (c) državljane trećih zemalja koji su primljeni u državu članicu za potrebe rada u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom.

2. Ova se Direktiva ne primjenjuje na državljane trećih zemalja:

- (a) koji su članovi obitelji građana Unije koji su koristili, ili koriste, svoje pravo na slobodno kretanje unutar Unije u skladu s Direktivom 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području država članica ⁽¹⁾;

(b) koji, zajedno s članovima svojih obitelji, i bez obzira na njihovo državljanstvo, uživaju prava slobodnog kretanja istovjetna pravima građana Unije na temelju ugovora ili između Unije i država članica ili između Unije i trećih zemalja;

(c) koji su raspoređeni sve dok su raspoređeni;

(d) koji su podnijeli zahtjev za primitak ili su primljeni na državno područje države članice kako bi radili kao osobe premještene unutar poduzeća;

(e) koji su podnijeli zahtjev za primitak ili su primljeni na državno područje države članice kao sezonski radnici ili *au pair*;

(f) kojima je odobren boravak u državi članici na temelju privremene zaštite ili koji su podnijeli zahtjev za dozvolu za boravak na toj osnovi i čekaju odluku o svom statusu;

(g) koji su korisnici međunarodne zaštite na temelju Direktive Vijeća 2004/83/EZ od 29. travnja 2004. o minimalnim standardima za kvalifikaciju i status državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva kao izbjeglica ili kao osoba kojima je na drugi način potrebna međunarodna zaštita i o sadržaju dodijeljene zaštite ⁽²⁾ ili koji su zatražili međunarodnu zaštitu na temelju te Direktive i o čijem zahtjevu nije donesena konačna odluka;

(h) koji su korisnici zaštite u skladu s nacionalnim pravom, međunarodnim obvezama ili praksom države članice ili su zatražili zaštitu u skladu s nacionalnim pravom, međunarodnim obvezama ili praksom države članice i o čijem zahtjevu nije donesena konačna odluka;

(i) koji imaju dugotrajan boravak u skladu s Direktivom 2003/109/EZ;

(j) čije je udaljavanje obustavljeno na temelju činjeničnih ili pravnih razloga;

(k) koji su podnijeli zahtjev za primitak ili su primljeni na državno područje države članice kao samozaposleni radnici;

(l) koji su podnijeli zahtjev za primitak ili su primljeni kao pomorci radi zapošljavanja ili rada u bilo kojem svojstvu na brodu koji je registriran ili plovi pod zastavom države članice.

3. Države članice mogu odlučiti da se poglavlje II. ne primjenjuje na državljane trećih zemalja kojima je odobren rad na državnom području države članice za razdoblje koje ne prelazi šest mjeseci ili koji su primljeni u državu članicu u svrhu studiranja.

⁽¹⁾ SL L 158, 30.4.2004., str. 77.

⁽²⁾ SL L 304, 30.9.2004., str. 12.

4. Poglavlje II. ne primjenjuje se na državljane trećih zemalja kojima je odobren rad na temelju vize.

POGLAVLJE II.

JEDINSTVENI POSTUPAK OBRADE ZAHITJEVA I JEDINSTVENA DOZVOLA

Članak 4.

Jedinstveni postupak obrade zahtjeva

1. Zahtjev za izdavanje, izmjenu ili obnovu jedinstvene dozvole podnosi se putem jedinstvenog postupka obrade zahtjeva. Države članice određuju treba li zahtjeve za jedinstvenom dozvolom dostaviti državljanin treće zemlje ili poslodavac državljanina treće zemlje. Države članice također mogu odlučiti dopustiti da zahtjev podnese bilo koja stranka. Ako zahtjev podnosi državljanin treće zemlje, države članice omogućuju pokretanje zahtjeva iz treće zemlje ili, ako je tako predviđeno, nacionalnim pravom na državnom području države članice u kojoj državljanin treće zemlje zakonito boravi.

2. Države članice ispituju zahtjev koji je dostavljen na temelju stavka 1. i donose odluku o izdavanju, izmjeni ili obnovi jedinstvene dozvole ako podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete određene pravom Unije ili nacionalnim pravom. Odluka o izdavanju, izmjeni ili obnovi jedinstvene dozvole predstavlja jedinstveni upravni akt koji sadrži boravišnu dozvolu i radnu dozvolu.

3. Jedinstveni postupak obrade zahtjeva ne dovodi u pitanje postupak odobravanja vize koji se može tražiti za početni ulazak.

4. Ako su predviđeni uvjeti ispunjeni, države članice izdaju jedinstvenu dozvolu državljanima trećih zemalja koji podnesu zahtjev za primitak i državljanima trećih zemalja koji su već primljeni a koji su podnijeli zahtjev za obnovu ili izmjenu njihove boravišne dozvole nakon stupanja na snagu nacionalnih provedbenih odredaba.

Članak 5.

Nadležno tijelo

1. Države članice imenuju tijelo nadležno za primanje zahtjeva i izdavanje jedinstvene dozvole.

2. Nadležno tijelo donosi odluku o potpunom zahtjevu čim je prije moguće, a u svakom slučaju u roku od četiri mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva.

Rok iz prvog podstavka može se produžiti u posebnim okolnostima, vezano za složenost preispitivanja zahtjeva.

Kada se odluka ne donese u roku predviđenom u ovom stavku, sve posljedice utvrđuju se nacionalnim pravom.

3. Nadležno tijelo obavješćuje podnositelja zahtjeva u pisanom obliku o odluci u skladu s postupkom za slanje obavijesti utvrđenim u odgovarajućem nacionalnom pravu.

4. Ako su informacije ili dokumenti u potporu zahtjeva nepotpuni s obzirom na kriterije određene u nacionalnom pravu, nadležno tijelo pisanim putem obavješćuje podnositelja zahtjeva o dodatnim informacijama ili dokumentima koji su potrebni, određujući razumni rok za njihovo dostavljanje. Rok iz stavka 2. obustavlja se dok nadređeno tijelo ili ostala odgovarajuća tijela ne prime potrebe dodatne informacije. Ako se dodatne informacije ili dokumenti ne dostave u okviru određenog roka, nadležno tijelo može odbiti zahtjev.

Članak 6.

Jedinstvena dozvola

1. Države članice izdaju jedinstvenu dozvolu koristeći se jedinstvenim formatom kako je utvrđeno Uredbom (EZ) br. 1030/2002 i navode informacije vezane uz dopuštenje za rad u skladu s točkom (a)7.5-9 njezinog Priloga.

Države članice mogu navesti dodatne informacije vezane za radni odnos državljanina trećih zemalja (kao što su ime odnosno naziv te adresa poslodavca, mjesto rada, vrsta posla, radno vrijeme, primanja) u papirnatom obliku, ili pohraniti takve podatke u elektroničkom formatu kako je navedeno u članku 4. Uredbe (EZ) br. 1030/2002 i točki (a)16 njezinog Priloga.

2. Pri izdavanju jedinstvene dozvole države članice ne izdaju dodatne dozvole kao dokaz odobrenja za pristup tržištu rada.

Članak 7.

Boravišne dozvole izdane za svrhe koje se ne odnose na rad

1. Pri izdavanju boravišnih dozvola u skladu s Uredbom (EZ) br. 1030/2002 države članice navode informacije koje se odnose na odobrenje za rad bez obzira na vrstu dozvole.

Države članice mogu navesti dodatne informacije vezane za radni odnos državljanina trećih zemalja (kao što su ime odnosno naziv te adresa poslodavca, mjesto rada, vrsta posla, radno vrijeme, primanja) u papirnatom obliku, ili takve podatke pohraniti u elektroničkom formatu kako je navedeno u članku 4. Uredbe (EZ) br. 1030/2002 i točki (a)16 njezinog Priloga.

2. Pri izdavanju boravišnih dozvola u skladu s Uredbom (EZ) br. 1030/2002, države članice ne izdaju dodatne dozvole kao dokaz odobrenja za pristup tržištu rada.

Članak 8.

Postupovna jamstva

1. U pisanoj obavijesti daju se razlozi za odluku kojom se odbijaju zahtjev za izdavanje, izmjenu ili obnovu jedinstvene dozvole ili odlukom o povlačenju jedinstvene dozvole na temelju kriterija predviđenih pravom Unije ili nacionalnim pravom.

2. Odluka kojom se odbija zahtjev za izdavanje, izmjenu ili obnovu jedinstvene dozvole odnosno o njezinom povlačenju može se osporavati zakonskim putem u dotičnoj državi članici u skladu s nacionalnim pravom. Pisanu obavijest iz stavka 1. određuje sudsko ili upravno tijelo kod kojeg dotična osoba može uložiti žalbu, kao i rok za nju.

3. Zahtjev se može smatrati neprihvatljivim zbog obujma primljenih državljana trećih zemalja koji dolaze zbog posla i zbog toga se ne mora obraditi.

Članak 9.

Pristup informacijama

Države članice na zahtjev državljaninu treće zemlje i budućem poslodavcu pružaju odgovarajuće informacije o dokumentima potrebnim za izradu potpunog zahtjeva.

Članak 10.

Naknade

Države članice od podnositelja zahtjeva mogu zatražiti plaćanje naknada, prema potrebi, za obradu zahtjeva u skladu s ovom Direktivom. Razina takvih naknada je razmjerna i može se temeljiti na uslugama koje su stvarno pružene za obradu zahtjeva i izdavanje dozvola.

Članak 11.

Prava na temelju jedinstvene dozvole

Ako je jedinstvena dozvola izdana u skladu s nacionalnim pravom, svom nositelju tijekom razdoblja valjanosti daje pravo najmanje na:

- (a) ulazak i boravak na državnom području države članice koja izdaje jedinstvenu dozvolu, pod uvjetom da nositelj ispunjava sve uvjete za primitka u skladu s nacionalnim pravom;
- (b) slobodan pristup cijelom državnom području države članice koja izdaje jedinstvenu dozvolu u granicama određenima nacionalnim pravom;
- (c) obavljanje određene djelatnosti odobrene na temelju jedinstvene dozvole u skladu s nacionalnim pravom;

- (d) obaviještenost o pravima nositelja koja su vezana uz dozvolu a koja su dodijeljena ovom Direktivom i/ili nacionalnim pravom.

POGLAVLJE III.

PRAVO NA JEDNAKI TRETMAN

Članak 12.

Pravo na jednaki tretman

1. Radnici iz trećih zemalja iz članka 3. stavka 1. točaka (b) i (c) uživaju jednaki tretman kao i državljani države članice u kojoj borave u pogledu:

- (a) radnih uvjeta, uključujući plaću i otpuštanje kao i sigurnost na radnom mjestu;
 - (b) slobode udruživanja i povezivanja te članstva u organizaciji koja zastupa radnike ili poslodavce ili bilo kojoj organizaciji čiji se članovi bave posebnim zanimanjem, uključujući prednosti koje daje takva organizacija, ne dovodeći u pitanje nacionalne odredbe o javnom poretku i javnoj sigurnosti;
 - (c) općeg i strukovnog obrazovanja;
 - (d) priznavanja diploma, potvrda i ostalih stručnih kvalifikacija u skladu s odgovarajućim nacionalnim postupcima;
 - (e) grana socijalne sigurnosti kako je definirano Uredbom (EZ) br. 883/2004;
 - (f) poreznih olakšica, u mjeri u kojoj se radnik smatra rezidentom u porezne svrhe u dotičnoj državi članici;
 - (g) pristupa robi i uslugama i opskrbi robom i uslugama koji su dani na raspolaganje javnosti uključujući postupke za dobivanje mjesta stanovanja kako je predviđeno nacionalnim pravom, ne dovodeći u pitanje slobodu ugovora u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom;
 - (h) usluga savjetovanja koje pružaju zavodi za zapošljavanje.
2. Države članice mogu ograničiti jednaki tretman:
- (a) na temelju točke (c) stavka 1.:
 - i. ograničavanjem zahtjeva na one radnike iz trećih zemalja koji su u radnom odnosu ili koji su bili zaposleni i koji su prijavljeni kao nezaposleni;
 - ii. isključivanjem onih radnika iz trećih zemalja koji su primljeni na njihovo državno područje u skladu s Direktivom 2004/114/EZ;
 - iii. isključivanjem bespovratnih sredstava i zajmova za studij i smještaj ili ostalih sredstava i zajmova;

- iv. utvrđivanjem posebnih preduvjeta uključujući poznavanje jezika i plaćanje školarina, u skladu s nacionalnim pravom, u pogledu pristupa sveučilišnom, tehničkom i strukovnom obrazovanju koji nije izravno povezan s posebnom djelatnosti;
- (b) ograničavanjem prava dodijeljenih radnicima iz trećih zemalja na temelju točke (e) stavka 1., no ne ograničavaju takva prava radnicima iz trećih zemalja koji su u radnom odnosu ili koji su bili zaposleni najmanje šest mjeseci i koji su prijavljeni kao nezaposleni.

Osim toga, države članice mogu odlučiti da se točka (e) stavka 1. u pogledu obiteljskih naknada ne primjenjuje na državljane trećih zemalja kojima je odobren rad na državnom području države članice na razdoblje koje ne prelazi šest mjeseci, na državljane trećih zemalja koji su primljeni u svrhu studiranja ili na državljane trećih zemalja kojima je odobren rad na temelju vize;

- (c) na temelju točke (f) stavka 1. u odnosu na porezne olakšice, ograničavanjem zahtjeva na slučajeve kada se prijavljeno ili uobičajeno mjesto boravišta članova obitelji radnika iz trećih zemalja za koje se traže naknade nalazi na državnom području dotične države članice;

- (d) na temelju točke (g) stavka 1.:

- i. ograničavanjem zahtjeva na one radnike iz trećih zemalja koji su u radnom odnosu;
- ii. ograničavanjem pristupa stanovanju;

3. Pravo na jednaki tretman utvrđen u stavku 1. ne dovodi u pitanje pravo države članice za povuče ili odbije obnoviti boravišnu dozvolu izdanu na temelju Direktive, boravišnu dozvolu izdanu u svrhu koja se ne odnosi na posao ili bilo koje drugo odobrenje za rad u državi članici.

4. Radnici iz trećih zemalja koji se sele u treću zemlju ili njihovi preživjeli uzdržavani članovi obitelji koji borave u trećoj zemlji i na koje se prenose prava od tih radnika, primaju, u pogledu starosti, invalidnosti i smrti, zakonske mirovine na temelju prethodnog zaposlenja tih radnika stečene u skladu sa zakonodavstvom iz članka 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004 na temelju istih uvjeta i po istim stopama kao i državljani dotične države članice kada se sele u treću zemlju.

POGLAVLJE IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 13.

Povoljnije odredbe

1. Ova se Direktiva primjenjuje ne dovodeći u pitanje povoljnije odredbe:

- (a) prava Unije, uključujući bilateralne i multilateralne sporazume između Unije, ili Unije i njezinih država članica, s jedne strane i jedne ili više trećih zemalja, s druge strane; i

- (b) bilateralnih ili multilateralnih sporazuma između jedne ili više država članica i jedne ili više trećih zemalja.

2. Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje pravo država članica da donesu ili zadrže odredbe koje su povoljnije za osobe na koje se ova Direktiva primjenjuje.

Članak 14.

Obavješćivanje opće javnosti

Svaka država članica stavlja na raspolaganje općoj javnosti redovito ažurirane informacije koje se odnose na uvjete primanja i boravka državljana trećih zemalja na njezinom državnom području kako bi radili ondje.

Članak 15.

Izvjješćivanje

1. Komisija periodično, a prvi put do 25. prosinca 2016., Europskom parlamentu i Vijeću predstavlja izvješće o primjeni ove Direktive u državama članicama i predlaže izmjene koje smatra potrebnima.

2. Države članice svake godine, a prvi put do 25. prosinca 2014., dostavljaju Komisiji statističke podatke o obujmu državljana trećih zemalja kojima je dana jedinstvena dozvola tijekom prethodne kalendarske godine, u skladu s Uredbom (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti ⁽¹⁾.

Članak 16.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 25. prosinca 2013. Tekst tih odredaba odmah dostavljaju Komisiji.

Kada države članice donesu ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takvo upućivanje. Načine tog upućivanja utvrđuju države članice.

2. Države članice dostavljaju Komisiji glavne odredbe nacionalnog prava koje donose u području obuhvaćenom ovom Direktivom.

⁽¹⁾ SL L 199, 31.7.2007., str. 23.

Članak 17.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 18.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Strasbourgu 13. prosinca 2011.

Za Europski parlament
Predsjednik
J. BUZEK

Za Vijeće
Predsjednik
M. SZPUNAR
